

## หน้าที่และอำนาจของสถานศึกษา

### พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ฉบับที่ 2 ) พ.ศ.2542

กรอบนโยบายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มุ่งสร้างระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น ครอบคลุม และตอบสนองต่อความหลากหลาย สนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เน้นความเสมอภาคและการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาการศึกษาไทยอย่างยั่งยืน

หลักการและเป้าหมายของการศึกษา (มาตรา 6–7) ยึดหลักการพัฒนาคนอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม และวัฒนธรรม มุ่งส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิต สำหรับประชาชนทุกกลุ่ม ให้ความสำคัญกับ สิทธิเสมอภาคทางการศึกษา โดยไม่เลือกปฏิบัติ การศึกษาต้อง สอดคล้องกับความต้องการ ของบุคคล ชุมชน และประเทศชาติ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้ สถานศึกษาเป็นหน่วยบริหารจัดการการศึกษา ในระดับพื้นที่ ที่มีความใกล้ชิดกับผู้เรียน และมีความคล่องตัวในการดำเนินงาน โดยให้สถานศึกษามี อิสระในการบริหารจัดการ 4 ด้านหลัก ได้แก่:

**ด้านวิชาการ** มีอำนาจในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและชุมชน ปรับวิธีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

**ด้านงบประมาณ** บริหารงบประมาณที่ได้รับจากภาครัฐตามแผนพัฒนาสถานศึกษา จัดทำแผนการใช้จ่ายอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากชุมชนและเอกชนในการ สนับสนุนทรัพยากร

**ด้านบุคลากร** มีอำนาจในการคัดเลือก บริหารจัดการ และพัฒนาครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรตามเกณฑ์ที่ชัดเจน สนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

**ด้านการบริหารทั่วไป** วางระบบบริหารจัดการภายในอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดโครงสร้างองค์กร ภายใน แบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบชัดเจน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้ปกครอง

ผลจากการมอบอำนาจนี้เพิ่ม ความคล่องตัวในการตัดสินใจ ของสถานศึกษาส่งเสริม ความรับผิดชอบ และธรรมาภิบาล ช่วยให้สถานศึกษาพัฒนาอย่างสอดคล้องกับ บริบทเฉพาะของตนเอง